

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלילייםע"פ 416/86

בפני: כבוד השופט מ' בייסקי
 כבוד השופט ג' כך
 כבוד השופט א' חלימה

המערער: אלכסנדר יוסיפוב

ב ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק-דין בית המשפט המחוזי
 בתל-אביב-יפו מיום 11.6.86 בת.פ.ח
 27/86 שניתן על ידי כבוד השופטים:
 ולנשטיין, קדמי, שצקי.

תאריך הישיבה: ז' בניסן תשמ"ז (5.4.87)

בשם המערער: עו"ד ד"ר חיים משגב

בשם המשיבה: עו"ד אפרת ברזילי

פ ס ק - ד י ןהשופט ג. כך:

1. המערער הורשע בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, על פי הודאתו, בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402 (ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ושל הריגה, לפי סעיף 298 לאותו חוק, ונדון ל-14 שנות מאסר.

הערעור מופנה כנגד מידת העונש.

- 2 -

2. המערער היה שותף לקשר עם שני חבריו, חלפון ואשורוב, לשדוד אדם זקן בשם חנוכה רביב, להלן "חנוכה", שלו היתה חנות מזון בשוק בנתניה.

ביום 6.11.85 בערב המתינו חלפון והמערער לחנוכה במכונית, וכאשר הזקן סגר את חנותו, הציג לו חלפון לעלות למכונית על מנת שיסיע אותו לביתו בכפר יונה. חנוכה הסכים ונכנס למכונית. המערער היה מוסתר אותה שעה בארגז המכונית על מנת לא לעורר את חשדו של חנוכה. בדרך, ועל פי תכנון מראש, עלה גם אשורוב לתוך המכונית.

בהגיעם למקום שומם וחשוך תפש אשורוב את צוארו של חנוכה וחנוקו עד שהתעלף. לאחר מכן הסיע חלפון את המכונית לתוך פרדס, ושם חנקו חלפון ואשורוב את חנוכה למות, כאשר המערער נשאר באופן פסיבי במכונית. חלפון ואשורוב נטשו את גופתו של חנוכה בפרדס לאחר ששדדו את הכסף שחנוכה נשא עמו. מתוך הכסף שנשדד, במסר למערער סך של 400 ש"ח.

3. המערער טען, בין היתר, שהוא רצה למעשה להתרחק משותפיו ולא לבצע את הפשע המתוכנן, אלא שפחד מאיומיהם. כמו כן הצהיר באופן עקבי, כי לא העלה על דעתו, כי בכונת חבריו להמית את קרבן השוד. בענין זה מציין בית משפט קמא, ובצדק, שההגיון מחייב, שלא ניתן להשאיר בחיים קרבן של שוד המכיר את תוקפיו היטב באופן אישי. אולם מוסיף בית המשפט בהקשר זה את הדברים הבאים,

המחייבים גם אותנו כבית משפט לערעורים לאמור:
 "... אך בעיסקת הטיעון נראה שהתביעה קבלה את עמדתו של הנאשם כי עקב היותו מכור לסמים ולאכזריות לא פעל אצלו אותה תקופה הגיון של אדם סביר ועל כן לא היתה אצלו חזות מראש של התוצאה הקטלנית דוקא".

3/..

- 3 -

מכאן גם הסכמת התביעה, במסגרת עיסקת הטיעון, לשנות את סעיף האישום נגד המערער ל"הריגה" להבדיל מהאישום ברצח שהוגש נגד חבריו לפשע.

4. הנסיבות, אשר בצדק הניעו את בית המשפט המתוזזי להחמיר בעונשו של המערער הן בעיקר אלה:

(א) קשירת הקשר לשדוד אדם זקן וחסר יכולת להתגונן, תוך הכנסתו למלכודת בערמה, זוהי עבירה חמורה ביותר. בכך המערער בודאי אשם, אפילו אם נכונה גירסתו, כי בשלב מסויים היה מעדיף להתנתק מביצוע הפשע המתוכנן.

(ב) המערער הבין, והדבר אינו מוכחש על ידו, שיהיה צורך להשתמש באלימות כנגד חנוכה, אפילו לא היה ער לכוונת שותפיו לפשע להמית את קרבנם.

(ג) למעשה נגרם מותו של קרבן השוד בדרך אכזרית וברוטאלית ביותר, והמערער מכל מקום לא נקט בפעולה כלשהי כדי למנוע את מעשה הרצח.

(ד) למערער הרשעות קודמות, בעיקר בגין עבירות סמים.

5. עם זאת נראה, כי בית משפט קמא לא נתן את מלוא המשקל הראוי לנסיבות המקילות הבאות, הקימות ביחס למערער:

(א) כאמור לעיל חייבים אנו לצאת מההנחה, שהמערער לא זו בלבד שלא רצה במותו של חנוכה, אלא שלא העלה את התוצאה הקטלנית של מעשה הפשע על דעתו.

- 4 -

(ב) השותפים לפשע, חלפון ואשורוב, היו כנראה בריונים אלימים ומסוכנים, והיה צורך באומץ בלתי רגיל מצד המערער כדי לנסות לסכל את מזימתם.

(ג) התברר במהלך המשפט, והדבר ידוע היום בעולם הפשע בארץ, שהמערער שימש כמודיע משטרה. עובדה זאת מהווה גורם לסכנה ומתח מתמידים עבור המערער, והשהיה בבית הסוהר כרוכה עבורו בסבל ועגמת נפש מיוחדים.

(ד) כאשר החשד נפל על המערער והוא נעצר, שיתף מיד פעולה עם החוקרים, הביע חרטה על השתתפותו בפשע, וגילה את כל הפרטים המפלילים אודות כל השותפים לקשר. במשפטו של חלפון, שהתנהל לאחר משפטו של המערער (אשורוב נפטר בינתיים), בו הורשע חלפון ברצח ונידון למאסר עולם, העיד המערער מטעם התביעה בתור עד מרכזי, ועדותו נמצאה מהימנה על בית המשפט.

בהחשב במשקלן המצטבר של הנקודות הנ"ל, יש לדעתי מקום להקלה מסויימת עם המערער, והייתי מציע איפא לקבל את הערעור ולהעמיד את העונש על 12 שנות מאסר.

ש ו פ ט

השופט מ' בייסקי:

אני מסכים.

שופט

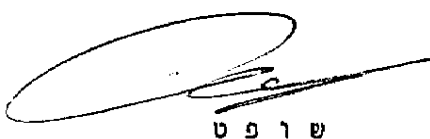
השופט א' חלימה:

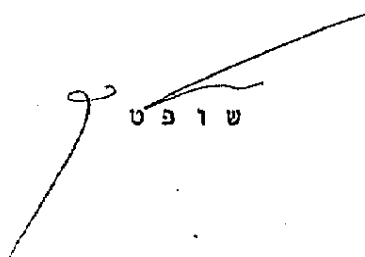
אני מסכים.

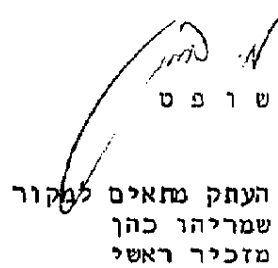

שופט

הוחלט כאמור בפסק-דינו של השופט ג' בך.

ניתן היום, כ' באייר תשמ"ז (19.5.87).

שופט

שופט

שופט
העתק מתאים למקור
שמריהו כהן
מזכיר ראשי

תז/14